

Csendes diákforradalom

– „Sulinet” a nemzetiségi iskolákban is –

A Sulinet bevezetése két lépcsőben valósul meg. Az első fordulóban támogatást nyert középiskolák még az idej tanévben birtokba vehetik a megfelelő informatikai kabineteket, de a teljes körű bevezetés – az internet kapcsolat megteremtése és az oktatási kabinetek kiépítése az összesen ezerkétszáz érintett hazai oktatási intézményben – sem várhat magára tovább 1998 augusztusánál. A nemzetiségi tannyelvű iskolák többsége szerencsés módon még az idén kialakíthatja a megfelelő feltételeket, és elindulhat az info-sztrádán – tudtuk meg a Művelődési és Közoktatási Minisztérium nemzetiségi főosztályán.

Kint az info-sztrádán...

A jövő tartogat meglepetéseket, egy mégis biztos: a program feltartóztathatatlanul elindult, s miután ország-világ megismerhette a szolgáltatást nyújtó szerepért versengő cégek nevét, augusztusban az is eldőlt: az Elender Kft. ajánlata nyerte el a Művelődési és Közoktatási Minisztérium középiskolai Internet-szolgáltatásra kifizetett pályázatát. Ez azt jelenti, hogy az említett cég gondoskodik a csatlakozás kiépítéséről, a rendszer folyamatos üzemeltetéséről és felülvizsgálatáról, míg az elmentélezést a minisztérium fizeti átalánydíj formájában. Az oktatási intézmények költségvetését így semmiesetre sem terheli meg az információs csatlakozás.

– A minisztérium is elérhető a hálózaton?

– Abszolút az internet szuper-sztrádán járunk – nyugtat meg a minisztérium fiatal munkatársnője, aki ugyancsak a monitorra szegezi tekintetét. Kérdéseimből már az első kanyarban kiderül: nem mozgok otthonosan a terepen, „nem futok rá” mindennap a rendszerre, ezért jó, ha tájékozódási pontokat találok. Azóta, hogy a színes képernyőn megjelent előttem a Művelődési Minisztérium páternoszterének animációs hasonmása, a tudatom virtuális közegben tartózkodik. Olyan intézményrendszerben találok magamat, ahol a lift gyomrából az emeleteken valamiképp mégiscsak valóságos folyosók, irodák, polcok, sőt ha ez kívánatos – az illetéktelen kezektől titkos kóddal – védett páncélszekrények állnak. Az információra éhes kutakodót praktikusabban további elágazásokhoz vezet egy láthatatlan lakáj. Azon túl, hogy elkalauzolja a látszólag néptelen szakaszokon, felhívja figyelmét a lehetséges szolgáltatásokra.

Az Interneten persze percenként is sokezeren cserélnek információt, és én szintén ellátogathatnék távoli földrészekre. Akár tengeren túli könyvtárak, kutató bázisok, kapcsolatkereső diákok, fenegyerekek E-mail címén kínálhatnám, miért érdemes engem megkeresni itt a „távol-közeli” Magyarországon. Ennek semmi akadálya. (Aki saját E-mail címet nyit az interneten, az elérhetővé válik a világ bármely pontjáról.) De én ezúttal csak a kultuszminisztérium Internet kapuján lépek be, pontosan azért, hogy ezt a világra nyitott ablakot vegyem közelebről szemügyre: a Sulinet középiskolai internet-programot.

– Ki döntötte el és minek az alapján, hogy melyik iskola vehet részt az első menetben a Sulinetben? – tudakoltam Török Pet-

rától, a minisztérium informatikai igazgatóságának munkatársától.

Az internet utazás közben megtudom: a Zala megyei TÁKISZ (Területi Államháztartási Közigazgatási Információs Szolgálat) bonyolította le az adatok feldolgozását. Az elbírálás alapjául az osztályok átlagléttszáma, az igényelt gépek száma és a fenntartó által felajánlott önrész mértéke szolgált. Ez után központosított közbeszerzési pályázat útján válik el, hogy mely cégek szállítják a szükséges hardvereket és szoftvereket folyamatosan, december végéig. A középiskolai Internet Program első fordulójában 495 középiskolában, 214 általános iskolában és 34 kollégiumban alakítanak ki internet kabineteket. Minden középiskolában legalább nyolc géppel felszerelt laboratórium várja a tanulókat tanórán és azon kívül. A gépeket természetesen folyamatosan cserélni kell, ezért körülbelül négy évenként a teljes géppark meg kell hogy újuljon.

A pedagógusok képzése

A tanárképzés beindítása – hivatalos nyelvezettel: „a humán infrastruktúra megalapozása” – képző-referenciaközpontok kialakításával válik teljessé. A képzés három szinten valósul meg: az iskolai rendszergazdaképzés informatika-tanárok számára – a legfelső szint. De indul felsőfokú szakképzettséget adó oktatási-informatikus képzés – és alapfokú internethasználat kurzus is, ugyancsak nem informatika-szakos tanárok részére. A pedagógusoknak tanácsos részt venniük legalább az alapismereti oktatáson, hiszen az alkalmazás ismerete nélkül nem tudnak majd szemezgetni azokból az oktatási anyagokból, amelyeket éjszakánként a központi szerver (szolgáltató) küld szét, hogy azokat az órákon tananyagként hasznosíthassák.

A hazánkban élő nemzetiségi középiskolák tanulóit és tanárait számára nyilván nem közömbös, hogy milyen az anyaország internet-ellátottsága. Annyit megtudtunk, hogy Németországban nemrégiben a kanadaihoz hasonló nagyszabású program zajlott le. Szlovákiában az iskolahálózatban is viharosan terjed az internet. Az ot-tani egyházi és magániskolák – csakúgy, mint az intézmények – használják a legkorszerűbb információs eszközöket. Szerbiában több iskolát láttak el a szükséges eszközökkel. Románia csatlakozásának mértékéről egyelőre nem kaptunk hírt.

Átfogó célként az MKM a hatáskörébe tartozó közoktatás, valamint kulturális intézmények és közgyűjtemények internet-használati lehetőségének megteremtését, módszertani támogatását határozta meg. A kulturális vezetés fejleszteni kívánja a határon túli magyaroknak a hazai kultúrához való kapcsolódását az internetes lehetőségek fejlesztésével is. Ezért a minisztérium létre kívánja hozni egységes, minden érintett számára elérhető közoktatási adatbázisait. Aki maga is be kíván „szállni” a minisztérium „páternoszterébe”, az keresse az interneten az MKM honlapját a következő Internet számon: <http://www.mkm.hu>

Haller Szilveszter László